

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Šárky Petrové a soudců JUDr. Marie Kubištové a JUDr. Jiřího Petržálka ve věci

žalobkyně:

██████████, narozená ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupená advokátem Markem Dianem
sídlem B. Němcové 400, 543 71 Hostinné

proti

žalované:

████. ██████████, narozená ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupená advokátem JUDr. Mgr. Marcellem Petráskem, M.B.A., LL.M.
sídlem Palackého 715/15, 110 00 Praha 1 - Nové Město

o 21 254,80 Kč s příslušenstvím – bezdůvodné obohacení

o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Trutnově ze dne 20. 4. 2021 čj. 114 C 28/2020-59

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se výjma nenapadeného výroku pod bodem I **potvrzuje**.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně náklady odvolacího řízení ve výši 6.991,45 Kč.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora citovaným rozsudkem co do částky 1.050 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % p. a. od 20. 8. 2020 do zaplacení zastavil řízení (výrok pod bodem I/). Žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni částku 20.204,80 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % p. a. od 20. 8. 2020 do zaplacení (výrok pod bodem II/) a současně žalované uložil povinnost nahradit

žalobkyni náklady řízení ve výši 15.502 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Marka Diana.

2. Žalobou doručenou soudu dne 21. 8. 2020 se žalobkyně domáhala po žalované zaplacení částky 21.254,80 Kč. Tvrdila, že žalobkyně a žalovaná byly účastnicemi dědického řízení po zesnulém [REDAKCE], které projednal a rozhodl Okresní soud v Trutnově usnesením ze dne 21. 7. 2020 čj. 10 D 775/2019-82, které nabylo právní moci 21. 7. 2020. Soud schválil dohodu dědiců o rozdělení pozůstalosti, dle které, mimo jiné, za pasiva pozůstalosti, tj. též za náklady pohřbu ve výši 60.728 Kč odpovídá žalovaná v rozsahu 35 %. Pasiva pozůstalosti uhradila v celém rozsahu žalobkyně, která vyzvala žalovanou k úhradě jejího podílu, což žalovaná odmítla. Žalovaná uplatněný nárok neuznala s tím, že pohledávka žalobkyně zanikla započtením, které žalovaná provedla dopisem ze dne 6. 8. 2020 doručeným žalobkyni 12. 8. 2020. Oproti pohledávce žalobkyně žalovaná započetla svoji pohledávku za neuhrazené náklady za provoz domu ve spoluvlastnictví účastnic ve výši 22.024,32 Kč, sestávající z částky 7.580,55 Kč za nedoplatek elektrické energie za období 2018 až 2019 a z částky 10.741,77 Kč za období 2019 až 2020, z částky 736 Kč za zrušení telefonu a z částky 2.966 Kč za vodné za období 2018 až 2019. Tvrdila, že do roku 2018 fungovala dohoda spoluvlastníků o hrazení nákladů, poté ji žalobkyně s manželem přestali plnit. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 24. 11. 2020 napadla důvodnost započtení, popřela správnost žalovanou provedeného vyúčtování. Namítala, že rozdělení nákladů podle spoluvlastnických podílů neodpovídá spotřebě podle osob, které v domě bydlely. Část žalovanou tvrzeného plnění bylo poskytnuto i zesnulému manželovi žalobkyně, jeho případný dluh by musel být předmětem dědictví a přešel by částečně i na žalovanou. Žalobkyně namítla, že pohledávka žalované není způsobilá k započtení. Žalovaná doplnila, že oprávněnost započtení vyplývá z dohody spoluvlastníků o hospodaření se společnou věcí, která byla uzavřena a je pro účastníky dále závazná. S ohledem na námitku dopadu úmrtí otce žalované, žalovaná upravila svoji pohledávku na částku 15.896,54 Kč, když pohledávku za elektřinu snížila a pohledávku za telefon a vodné vypustila. Zaslala proto žalobkyni nové započtení. Co do zbývajících částky 5.358,26 Kč nadále se žalobou nesouhlasila s tím, že náklady pohřbu byly nižší, když žalobkyně obdržela příspěvek od obce 3.000 Kč. Namítala, že požadované náklady za smuteční hostinu jsou nepřiměřeně vysoké a nejde o běžný náklad pohřbu. Tvrdila, že jí žalobkyně znemožnila účast na pohřbu otce, takže požadovat po žalované, aby se podílela na nákladech pohřbu, je v rozporu se zásadou slušnosti. Žalobkyně následně popřela, že by došlo k uzavření dohody spoluvlastníků o hospodaření se společnou věcí s tím, že žalovaná ve svém vyjádření ani netvrdila souhlas všech spoluvlastníků, včetně pana [REDAKCE]. Žalobkyně popřela i uzavření separátní dohody se žalovanou. Tvrdila, že mezi nimi docházelo k řadě sporů, které možnost dohody vylučovaly. Tvrzený zápočet vychází z toho, že žalovaná vynaložila prostředky toliko sama, ovšem lze předpokládat, že se na nákladech spojených s bydlením podílel i její manžel a vynakládané prostředky náleží do jejich společného jmění. Žalobkyně potvrdila, že na náklady pohřbu obdržela příspěvek od obce 3.000 Kč. Před jednáním ve věci samé vzala žalobkyně žalobu zpět co do částky 1.050 Kč s příslušenstvím s ohledem na příspěvek od obce. Dle § 96 odst. 2, 4 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) okresní soud řízení ve zpětvzatém rozsahu zastavil. Ke zpětvzetí došlo před jednáním ve věci samé, proto nevyžadoval souhlas žalované. Okresní soud shledal žalobu v rozsahu, ve kterém na ni žalobkyně setrvala, důvodnou. Měl prokázáno, že v rámci pozůstalostního řízení byla uzavřena dohoda dědiců, mezi které patřily i žalobkyně a žalovaná. V rámci této dohody bylo ujednáno, že za pasiva pozůstalosti včetně nákladů pohřbu v celkové výši 60.728 Kč odpovídá žalobkyně v rozsahu 36 %, žalovaná v rozsahu 35 % a další pozůstalá dcera [REDAKCE] v rozsahu 29 %. Vyčíslené náklady pohřbu se opíraly o listinné doklady, které jsou součástí pozůstalostního spisu sp. zn. 10 D 775/2019, takže účastnice dohody měly možnost se s doklady seznámit. Dohoda účastnic byla schválena usnesením ze dne 21. 7. 2020, které nabylo téhož dne právní moci. Tato dohoda je ve smyslu § 159a odst. 1 o. s. ř. pro účastnice

závazná. Není proto možné, aby žalovaná nyní celkovou výši nákladů pohřbu zpochybňovala (co do nákladů pohřební hostiny), popř. tvrdila, že požadovat po ní úhradu příslušné části nákladů pohřbu je v rozporu se zásadami slušnosti, protože se nemohla účastnit pohřbu. Tyto námitky měla žalovaná možnost vznést v rámci pozůstalostního řízení, žalovaná je nevznesla a uzavřela dohodu, kterou je vázána. Náklady pohřbu činily 60.728 Kč a hradila je žalobkyně, které následně byl vyplacen příspěvek obce ve výši 3.000 Kč, takže po jeho zohlednění činily náklady pohřbu 57.728 Kč. Podíl žalované na těchto nákladech činí 35 %, tj. částku 20.204,80 Kč. Tuto částku měla zaplatit žalovaná. Za situace, kdy ji hradila žalobkyně, vzniklo žalované na úkor žalobkyně bezdůvodné obohacení tím, že za ni bylo plněno, co měla po právu plnit sama. Žalovaná netvrdila, že by částku žalobkyni zaplatila. Její obrana spočívá v tom, že pohledávka žalobkyně zanikla započtením, které provedla žalovaná dopisem ze dne 6. 8. 2020, který měl být dle žalované následně nahrazen dopisem ze dne 14. 12. 2020. Žalobkyně popřela, že by žalovaná vůči ní měla pohledávku ve výši 22.024,32 Kč uplatněnou v započtení ze dne 6. 8. 2020 či pohledávku ve výši 15.896,54 Kč uplatněnou v započtení ze dne 14. 12. 2020. Spornou otázkou mezi účastníky bylo, zda pohledávka žalobkyně za náklady pohřbu zanikla započtením ve smyslu § 1982 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“). Okresní soud se zabýval tím, zda pohledávka žalované ve výši 22.024,32 Kč resp. 15.896,54 Kč je pohledávkou nejistou nebo neurčitou. Žalobkyně namítala, že je pohledávkou nejistou. Pohledávka žalované byla sice v průběhu řízení měněna co do výše, ale byla konkretizována, tj. byla vyčíslena a byl popsán skutkový děj, na základě kterého měla vzniknout. Pohledávka žalované proto není dle názoru okresního soudu neurčitá. Okresní soud se ztotožnil s názorem žalobkyně, že jde o pohledávku nejistou, neboť popsáný skutkový děj je nejistý. Žalovaná tvrdila, že má vůči žalobkyni pohledávku za neuhrazené náklady za provoz domu ve spoluvlastnictví účastnic, kterou opírala o dohodu spoluvlastníků o nakládání se společnou věcí. Žalobkyně popírala existenci pohledávky žalované, popírala existenci dohody všech spoluvlastníků o nakládání se společnou věcí i separátní dohody se žalovanou a poukazovala na to, že rozdělení nákladů podle spoluvlastnických podílů neodpovídá spotřebě podle osob, které v domě bydlely. Dále namítala, že část žalovanou tvrzeného plnění bylo poskytnuto i zesnulému manželovi žalobkyně, jeho případný dluh by musel být předmětem dědictví a přešel by částečně i na žalovanou. Okresní soud uzavřel, že skutkový stav, na základě kterého měla vzniknout pohledávka žalované, je sporný. Při posouzení toho, zda pohledávku lze považovat za nejistou ve smyslu § 1987 odst. 2 o. z., je nutno, dle názoru okresního soudu, přihlídnout k tomu, jaká míra nejistoty je ve věci dána. Pokud by žalobkyně pouze sporovala pohledávku, která by jednoznačně vyplývala z předložených dokladů, pak by nešlo o pohledávku nejistou, i když by nebyla protistranou uznána. V daném případě však nelze bez dalšího podrobného dokazování učinit závěr o tom, zda pohledávka žalované existuje a případně v jaké výši. K tomu by bylo nutno provádět řadu dalších důkazů, jednak ohledně existence či neexistence dohody spoluvlastníků o hospodaření se společnou věcí, jednak ohledně jejího případného obsahu. Další dokazování by muselo být vedeno k tomu, jaká část plnění byla spotřebována za života manžela žalobkyně a z jakých prostředků byly náklady na provoz domu hrazeny. Sama žalovaná, ač tvrdila, že její pohledávka není sporná, provedla započtení přípisem ze dne 6. 8. 2020, ve kterém nezpochybňovala výši pohledávky žalobkyně, jak to činí nyní, a ve kterém tvrdila, že její pohledávka činí 22.024,32 Kč. Dalším přípisem ze dne 14. 12. 2020 pohledávku vyčísliла částkou 15.896,54 Kč. V daném případě je pohledávka žalované sporná především skutkově a jedná se o pohledávku ze zcela jiného právního vztahu, než je pohledávka žalobkyně. Okresní soud uzavřel, že míra nejistoty existence pohledávky žalované je za této situace tak vysoká, že je nutno konstatovat, že pohledávka žalované není dle § 1987 odst. 2 o. z. způsobilá k započtení. Za této situace proto okresní soud nehodnotil listinné důkazy předložené k prokázání této pohledávky a zamítl návrhy na doplnění dokazování, které měly směřovat k prokázání pohledávky žalované.

Protože tvrzená pohledávka žalované není způsobilá k započtení, nemohlo dojít k zániku pohledávky žalobkyně započtením dle § 1982 odst. 2 o. z.

3. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolání žalovaná, přičemž jím nenapadala výrok pod bodem I/. Vytýkala okresnímu soudu, že neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných, na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Namítala, že okresní soud nesprávně nepřihlédl k jí provedenému započtení, a to vzhledem k tomu, že pohledávka žalované za žalobkyní nebyla soudem prvního stupně shledána za způsobilou k započtení a ve smyslu ust. § 1987 odst. 2 o. z., byla posouzena jako pohledávka nejistá. Navrhla, aby byl rozsudek okresního soudu v napadeném rozsahu zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Žalovaná zejména okresnímu soudu vytýkala, jak se vypořádal se započtením pohledávky žalované proti pohledávce žalobkyně. Nepovažovala za správný závěr okresního soudu, že daná pohledávka žalované je nejistá, a to jak ve vztahu k právní úpravě, kterou je v projednávané věci zapotřebí aplikovat, tak k jejímu případnému výkladu. Zdůraznila, že oprávněnost její pohledávky za žalobkyní, kterou započítala proti pohledávce žalobkyně za žalovanou, vyplývá z dohody spoluvlastníků o hospodaření se společnou věcí, tj. s předmětnými nemovitostmi. Tvrdila, že existenci této dohody potvrdila sama žalobkyně, která ve svém vyjádření uvedla: „V domě byl pro obě rodiny společný vodoměr, elektroměr, plynoměr a veškeré spotřeby se dělily na polovinu, ač rodinka čítala 6 osob, my jsme s manželem byli 2.“ Dovožovala, že daná pohledávka žalované vznikla ze smlouvy, kterou je v tomto případě dohoda spoluvlastníků o hospodaření se společnou věcí a která byla s ohledem na podaný kontext (žalobkyně se zmiňuje o situaci panující v době, kdy předmětné nemovitosti užívali na jedné straně žalobkyně a její manžel ■■■■■ a na druhé straně žalovaná, její tehdejší manžel ■■■■■ a jejich čtyři děti) nepochybně uzavřena před 1. 1. 2014. Dovožovala, že v souladu s ust. § 3028 odst. 3 o. z. se má započtení této pohledávky řídit právním předpisem účinným v době uzavření smlouvy, z níž započítávaná pohledávka vyplývá, kterým je v tomto případě nikoli zák. č. 89/2012 Sb., ale zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“). Obč. zák. (viz § 580 a § 581) však žádné takové ustanovení, jako je § 1987 odst. 2 o. z., neobsahoval, takže započtení dané pohledávky žalované je plně po právu. Odkázala i na příslušná rozhodnutí dovolacího soudu vydaná ve věcech sp. zn. 32 Cdo 5234/2016 (R 77/2019), 28 Cdo 5711/2017 a 26 Cdo 4795/2017 (R 23/2020). Z rozsudku Nejvyššího soudu vydaného v naposledy uvedené věci dne 20. 2. 2019 citovala: „Stejná výkladová pravidla, jež použil Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 32 Cdo 5234/2016, je třeba aplikovat i pro určení právního režimu pro způsobilost vzájemných pohledávek k započtení podléhající různým právním úpravám. Má-li být zachován princip právní jistoty a ochrany důvěry v právo, musí být pro způsobilost pohledávek řídicích se různými právními úpravami (před a po 1. 1. 2014) k započtení rozhodná právní úprava, kterou se daná pohledávka řídí. Tedy způsobilost pohledávky, pro niž platí právní úprava do 31. 12. 2013 (obč. zák., zákon č. 116/1990 Sb. apod.), se bude řídit právní úpravou účinnou do 31. 12. 2013, způsobilost pohledávky, pro niž platí právní úprava účinná od 1. 1. 2014, se bude řídit o. z. (§ 1982 a násl.). Nedojde tak ke změně předpokladů započitatelnosti pohledávek, s nimiž při jejich vzniku počítal (musel počítat) dlužník i věřitel (např. pohledávka řídicí se obč. zák. tak nebude nezpůsobilá k započtení jen proto, že je případně nejistá či neurčitá, neboť na ni § 1987 odst. 2 o. z. vůbec nedopadá). Lze tak uzavřít, že pro způsobilost pohledávek k započtení řídicích se různými právními úpravami (jedna pohledávka právní úpravou účinnou do 31. 12. 2013 a druhá pohledávka právní úpravou účinnou od 1. 1. 2014), bude vždy rozhodná právní úprava týkající se dané pohledávky. Řídí-li se tedy v tomto sporu aktivní pohledávka žalované (první a druhá kompenzační námitka) obč. zák. a zákonem č. 116/1990 Sb. a pasivní pohledávka žalobců (dlužné nájemné) o. z., bude právní úpravou rozhodnou pro posouzení způsobilosti aktivních pohledávek právní úprava účinná do 31. 12. 2013 a pro pasivní pohledávku právní

úprava účinná v o. z. Pro kompenzabilitu pohledávek z první a druhé kompenzační námitky řídící se právní úpravou účinnou do 31. 12. 2013 tedy není významné (jak se domníval odvolací soud), zda jde o pohledávky nejisté či neurčité ve smyslu § 1987 odst. 2 o. z.“. Doplnila, že i pokud by se započtení dané pohledávky žalované přesto řídilo o. z., nešlo by podle mínění žalované o pohledávku nejistou. Výklad podaný okresním soudem, který by danou pohledávku žalované nepovažoval za nejistou jen v případě, že by tato pohledávka jednoznačně vyplývala z předložených dokladů, i když by ji žalobkyně neuznávala, neodpovídá ani relevantní judikatuře dovolacího soudu, ani závěrům vysloveným v odborné literatuře; nehledě na to, že úvaha okresního soudu založená na tom, že další dokazování by muselo být vedeno k tomu, jaká část plnění byla spotřebována za života manžela žalobkyně a z jakých prostředků byly náklady na provoz domu hrazeny, je evidentně chybná. Poukazovala na to, že okresní soud sice odkázal na rozsudek dovolacího soudu sp. zn. 28 Cdo 5711/2017 ze dne 1. 10. 2018, ten však byl, a to právě ve vztahu k možnosti uplatnění námitky započtení v civilním řízení, podroben kritice. Tak např. [REDAKCE] v komentáři k tomuto rozsudku uvedl: „Rozsudek Nejvyššího soudu diskutabilní i z pohledu stávajících norem procesního práva. Námitka započtení je procesní obranou žalovaného spočívající v tvrzení a posléze i nezbytném prokázání existence hmotněprávní skutečnosti (zde protipohledávky), která je důvodem pro úplné nebo částečné zamítnutí žaloby v rozsahu započtení. Ze žádného předpisu procesního práva nevyplyvá, že by soud z toho, co má být během řízení prokazováno, mohl vyjmout určitou důkazně složitou a pro rozhodnutí podstatnou právní skutečnost. Ochrana práv uplatněných před soudem sice má být podle § 6 o. s. ř. „rychlá“, ale nezapomínejme, že jen stěží lze hovořit o ochraně práv ve smyslu tohoto ustanovení, jestliže zredukujeme obsah a rozsah dokazování jen proto, že zřejmě bude obtížné. Proto si nemyslím, že by se soud mohl věcnému posouzení námitky započtení vyhnout, ať už bude jakkoli obtížné rozklíčovat, zda je nebo není po skutkové stránce důvodná. I prokazování řady jiných pro rozhodnutí podstatných skutkových okolností (například poukaz na to, že požadované plnění je v rozporu s dobrými mravy, nebo prokazování, zda námitka promlčení byla uplatněna včas) může být důkazně složitá. Nelze se však jejich prokazování vyhnout s poukazem na procesní ekonomii. Za takových okolností by soud přestal být garantem ochrany práv, o nichž má rozhodnout. Také by vznikla otázka, jak moc složité musí být dokazování určité procesní obrany, aby se jí soud nemusel s ohledem na procesní ekonomii zabývat. Dovožovala, že pohledávka je „nejistá“, když je nejistá objektivně (při již zjištěných skutkových okolnostech), a nikoli tak, že prozatím nebyla prokázána její existence a lze ohledně ní očekávat složité dokazování. Pohledávka je „nejistá“ například tehdy, když její existence je vázána na splnění rozvazovací podmínky, která může, ale nemusí nastat, případně když právní jednání, na jehož základě pohledávka vznikla, je naříkatelné (srov. § 586 o. z.). Započtení dané pohledávky žalované, a to i s ohledem na fázi soudního řízení, v níž k němu došlo, tak nelze hodnotit jako obstrukční krok ze strany žalované, která má navíc za to, že by započítávanou pohledávku nebylo možné označit jako nejistou ani v případě, že bychom na ni uplatnili kritéria vyplývající z rozsudku velkého senátu Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 684/2020 ze dne 9. 9. 2020, z něhož se mj. podává: „Za nejistou či neurčitou nelze pohledávku považovat pouze proto, že ji dlužník neuznává (odmítá uhradit) nebo že je sporná (nejednoznačná) její právní kvalifikace; musí zde být objektivní nejistota, zda pohledávka vznikla a z jakého důvodu, popř. zda je splatná, kdo je jejím věřitelem či dlužníkem, jaká je její výše apod. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 5711/2017, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2019, sp. zn. 26 Cdo 4795/2017, uveřejněný pod číslem 23/2020 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).“

4. Žalobkyně považovala rozsudek okresního soudu za věcně správný a odkázala na skutkové a právní závěry okresního soudu. Dle žalobkyně lze beze zbytku souhlasit se závěrem, který učinil okresní soud, když dovodil, že žaloba je v rozsahu, ve kterém na ni žalobkyně setrvala, důvodná. Připomněla, že v rámci pozůstalostního řízení vedeného u okresního soudu pod

sp. zn. 10 D 77512019 byla uzavřena dohoda dědiců, mezi které patřily i žalobkyně a žalovaná. V rámci této dohody bylo ujednáno, že za pasiva pozůstalosti včetně nákladů pohřbu v celkové výši 60.728 Kč odpovídá žalobkyně v rozsahu 36 %, žalovaná v rozsahu 35 % a další pozůstalá dcera [REDAKCE] v rozsahu 29 %. Vyčíslené náklady pohřbu se opíraly o listinné doklady, které jsou součástí spisu 10 D 77512019, takže účastnice dohody měly možnost se s doklady seznámit. Dohoda účastnic byla schválena usnesením okresního soudu v Trutnově čj. 10 D 77512019-82 ze dne 21. 7. 2020, které nabylo téhož dne právní moci. Tato dohoda je ve smyslu § 159a odst. 1o. s. ř. pro účastnice závazná. Souhlasila i se závěry okresního soudu ohledně posouzení možnosti zániku žalobou uplatněné pohledávky započtením na tvrzenou pohledávku žalované. Na uvedených závěrech o nejisté pohledávce žalované nemůže nic změnit ani argumentace žalované, jenž je obsahem doplněného odvolání ze dne 1.5.2021. I nadále se jedná o spornou pohledávku žalované založenou na zcela jiném skutkovém základu a z odlišného právního důvodu, než je žalovaná pohledávky žalobkyně. Tvrzení o existenci dohody o nakládání se společnou věcí je sporné, žalobkyně dobrovolně a vážně uzavření takové dohody popírá, když v podobě, o níž referuje žalovaná, by na takovou dohodu dobrovolně nepřistoupila. To by možná dávalo smysl, pokud by vztahy mezi účastnicemi sporu byly harmonické a žalobkyně (v minulosti se svým manželem) by tak chtěla své dceři hrazením zvýšené spotřeby její rodiny finančně vypomoci. Skutečnost však bohužel nemůže být vzdálenější a vyhrocenost vztahů mezi účastnicemi je již několik let značná. Do tvrzené pohledávky žalované pak není žádným způsobem promítnuto (nebylo tvrzeno a ani prokazováno) případné plnění, kterého by se nutně muselo dostat zesnulému manželů žalobkyně jeho osobní spotřebou v době před jeho úmrtím, obdobně lze nahlížet na příslušnost tvrzené pohledávky žalované do masy jejího společného jmění manželů (dále jen „SJM“), s čímž souvisí aktivní legitimace jejího manžela při uplatnění pohledávek náležejících do SJM. Žalovaná sice soudu předložila notářský zápis ze dne 17. 7. 2018 Nz 24712018, nicméně je otázkou, zda lze úhradu služeb spojených s bydlením v běžné výši, pokud tyto služby nesporně spotřebovali jak žalovaná, tak i její manžel, vyloučit ze společných závazků obou manželů, pokud byly nepochybně a v duchu logiky hrazeny ze společných zdrojů, když opak žalovaná netvrdila ani neprokazovala. Navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil jako věcně správný.

5. Odvolací soud z podnětu odvolání a v jeho mezích přezkoumal napadený rozsudek okresního soudu včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné.
6. Žalobkyně se vůči žalované po částečném zpětvzetí žaloby domáhala zaplacení částky 20.204,80 Kč z titulu dohody, která byla uzavřena dne 21. 7. 2020 mezi žalobkyní, žalovanou a [REDAKCE] v rámci řízení o pozůstalosti po zemřelém [REDAKCE] (manželů žalobkyně a otci žalované). V rámci dohody dědiců se uvedené účastnice, kromě jiného, dohodly, že „Za pasiva pozůstalosti, tj. též za náklady pohřbu v celkové výši 60.728 Kč odpovídají pozůstalá manželka [REDAKCE] v rozsahu 36 %, pozůstalá dcera [REDAKCE] v rozsahu 35 % a pozůstalá dcera [REDAKCE] v rozsahu 29 %.“. Dohoda byla schválena usnesením Okresního soudu v Trutnově ze dne 21. 7. 2020 čj. 10D 775/2019-82, které téhož dne nabylo právní moci (dědičky se vzdaly práva odvolání proti uvedenému usnesení). Nebylo zpochybňováno, že vyčíslené náklady pohřbu zcela uhradila žalobkyně.
7. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího soudu (konkrétně srov. rozsudek ze dne 4. 11. 2016 sp. zn. 21 Cdo 3081/2016) výroky pravomocných usnesení soudu vydaných v řízení o dědictví jsou v souladu s ust. § 159a odst. 1, 3 a 4 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) závazné pro účastníky řízení (jejich právní nástupce) a v rozsahu, v jakém jsou závazné pro účastníky řízení, též pro soudy, správní úřady a jiné orgány. Závěry uvedeného rozhodnutí jsou použitelné i pro pozůstalostní řízení probíhající dle zák. č. 89/2012 Sb.,

občanského zákoníku účinného od 1. 1. 2014 a zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštním řízení soudním rovněž účinného od 1. 1. 2014. Z citovaného závěru je zřejmé, že soud je v tomto řízení o zaplacení plnění vyplývajícího z dohody dědiců vázán zněním dohody, jak byla účastnicemi uzavřena a posléze schválena soudem. V dohodě bylo jednoznačně ujednáno, v jakém rozsahu každá z dědiček odpovídá za pasiva pozůstalosti (žalovaná v rozsahu 35 %) a že pasivy pozůstalosti jsou též náklady pohřbu ve výši 60.728 Kč. Žalovaná by tak dle dohody byla povinna na náklady pohřbu, které v celém rozsahu uhradila žalobkyně, zaplatit 21.254,80 Kč. Žalobkyně celkovou částku uhrazených nákladů pohřbu ponížila o 3.000 Kč, které na náklady pohřbu obdržela jako příspěvek od obce. S ohledem na znění dohody dědiců a vzhledem k tomu, že veškeré náklady pohřbu byly uhrazeny žalobkyní, je žalobkyní uplatněný nárok vůči žalované zcela po právu v souladu s ust. § 2291 odst. 1 a 2 o. z.

8. Okresní soud se zcela správně vypořádal s obranou žalobkyně, pokud vznášela námitky do účelnosti vynaložených nákladů pohřbu a namítala, že požadovat po ní úhradu nákladů pohřbu je v rozporu se zásadami slušnosti, protože se nemohla účastnit pohřbu. Odvolací soud se s důvody okresního soudu ztotožňuje. Ostatně v odvolání žalovaná již v tomto směru námitky nevznášela.
9. V odvolání žalovaná brojila proti závěrům okresního soudu vztahujícím se k otázce započtení vzájemných pohledávek účastnic. Odvolací soud se ztotožňuje i se závěrem okresního soudu ohledně nemožnosti započtení pohledávky uplatněné žalovanou k započtení vůči pohledávce žalobkyně, a to proto, že se jedná o pohledávku nejistou, která dle § 1987 odst. 2 o. z. není způsobilá k započtení.
10. Žalovaná namítala, že okresní soud pro podmínky započtení nesprávně aplikoval ustanovení zákona č. 89/2012 Sb. Tvrdila, že jí uplatněná pohledávka vznikla ze smlouvy, která byla nepochybně uzavřena před 1. 1. 2014. Dovožovala, i na základě judikatury Nejvyššího soudu (srov. např. rozsudek ze dne 20. 2. 2019 sp. zn. 26 Cdo4795/2017), že jí uplatněná pohledávka se musí řídit první úpravou účinnou do 31. 12. 2013 a zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, žádné ustanovení jako je obsaženo v § 1987 odst. 2 o. z. neznal. K tomu odvolací soud uzavírá, že k tvrzení žalované, že jí uplatněná pohledávka k započtení vznikla na základě dohody spoluvlastníků, která „nepochybně“ byla uzavřena před 1. 1. 2014, nemůže přihlížet, neboť jde o tvrzení nové, které v řízení před okresním soudem nebylo uplatněno (§ 205a o. s. ř.), a proto je v odvolacím řízení nepřipustné.
11. Žalovaná dovožovala vznik pohledávky uplatněné k započtení z dohody spoluvlastníků o hrazení nákladů na provoz domu. Žalobkyně existenci takové dohody zcela vyloučila. Vzhledem ke sporování existence dohody o hrazení nákladů na provoz domu žalobkyní by bylo zkoumání existence takové dohody a jejího obsahu obtížné, stejně tak zjišťování výše pohledávky uplatněné k započtení, když v průběhu doby se měnil počet osob, které dům užívaly, a sporný je i rozsah užívání nemovitosti žalobkyní a žalovanou. To by vedlo k nepřiměřenému prodlužování řízení. S ohledem na shora uvedené tedy odvolací soud ve shodě s okresním soudem a v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu (srov. rozsudek ze dne 1. 10. 2018 sp. zn. 28 Cdo 5711/2017) hodnotí žalovanou uplatněnou pohledávku k započtení jako nejistou a tudíž nezpůsobilou k započtení podle § 1987 odst. 2 o. z. Pokud žalovaná v odvolání polemizovala se závěry posledně citovaného rozsudku Nejvyššího soudu s poukazem na komentář [REDACTED], pak k tomu odvolací soud zdůrazňuje, že se musí přiklonit k výkladu podanému Nejvyšším soudem v citovaném rozhodnutí, když právě Nejvyšší soud je zákonem povolán ke sjednocování judikatury, než k názoru publikovanému jako komentář k aplikovanému ustanovení.
12. S ohledem na shora uvedené závěry odvolací soud rozsudek okresního soudu v napadeném rozsahu podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil včetně správného výroku o nákladech řízení před okresním soudem.

13.Žalobkyně se s úspěchem ubránila odvolání žalované a má proto vůči ní právo na náhradu nákladů, které v odvolacím řízení účelně vynaložila. Jedná se o náklady právního zastoupení žalobkyně v celkové částce 6.991,45 Kč. Tyto náklady tvoří odměna advokáta za dva úkony právní služby (písemné vyjádření k odvolání a účast u odvolacího jednání) po 1.940 Kč dle § 8 odst. 1, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. d/ a e/ vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), paušální náhradu hotových výdajů příslušející ke každému úkonu právní služby po 300 Kč dle § 13 odst. 1 a 4 AT, náhradu za ztrátu času v rozsahu šesti započatých půlhodin strávených cestou ze sídla advokáta do sídla odvolacího soudu a zpět po 100 Kč podle § 14 odst. 1 písm. a/ a odst. 3 AT, cestovné osobním automobilem advokáta z jeho sídla do sídla odvolacího soudu a zpět v celkové částce 698,06 Kč a náhrada daně z přidané hodnoty ve výši 21 %, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrad odvést, v částce 1.213,39 Kč (§ 137 odst. 3 písm. a/ o. s. ř. a zák. č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů).

14.Lhůta k zaplacení nákladů byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

Hradec Králové 28. června 2021

Mgr. Šárka Petrová v. r.
předsedkyně senátu